

๔.๑.๒ โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม

(ผู้ถวายรายงาน: นายทวิศักดิ์ กอนันตกุล)

โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมเริ่มดำเนินการในปี ๒๕๕๐ วัตถุประสงค์คือเพื่อสร้างโอกาสทางเลือกในการศึกษาให้กับเยาวชนที่ได้บรรพชา และส่งเสริมการนำไอทีไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ตามความเหมาะสมและความพร้อมของโรงเรียน อันจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของสามเณร โดยเริ่มนำร่องกับโรงเรียน ๓ แห่ง ในจังหวัดน่าน และได้ขยายผลการดำเนินงานไปยังจังหวัดแพร่ เชียงราย พะเยา ลำปาง ศรีสะเกษ และสิงห์บุรี

ในปี ๒๕๖๖ มีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการรวม ๕๑ โรงเรียน จาก ๗ จังหวัด ประกอบด้วย ภาคเหนือ ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดแพร่ น่าน พะเยา เชียงราย และลำปาง จำนวน ๑๑ แห่ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน ๙ แห่ง และภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน ๑ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๕๑ แห่ง

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๖

ในปี ๒๕๖๖ ได้ดำเนินกิจกรรม ๒ เรื่อง ได้แก่ (๑) การพัฒนาทักษะด้านอิเล็กทรอนิกส์และการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (๒) การพัฒนาบทเรียนออนไลน์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาบาลี สรุปผลการดำเนินงานดังนี้

๑. การพัฒนาทักษะด้านอิเล็กทรอนิกส์และการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

สืบเนื่องจากมูลนิธิฯ ได้ดำเนินโครงการพัฒนาทักษะด้านอิเล็กทรอนิกส์และการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้แก่โรงเรียนในโครงการฯ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้จัดทำโครงงานหรือนวัตกรรมด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่งเสริมให้เกิดทักษะการคิด การแก้ปัญหา รวมถึงทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ อื่นๆ ให้แก่นักเรียน ได้แก่ คิดอย่างเป็นระบบ คิดเป็นแก้ปัญหาเป็น ทำงานกับผู้อื่นได้ โดยใช้การเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำโครงงาน ตลอดจนส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมนำเสนอผลงานในเวทีต่าง ๆ โดยผลงานที่เกิดขึ้นจะสร้างโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในโควตาพิเศษ หรือในระบบ TCAS Portfolio โดยในปี ๒๕๖๖ มีโรงเรียนพระปริยัติธรรมที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๕ แห่ง แบ่งเป็น โรงเรียนพระปริยัติธรรมภาคเหนือ ๑๕ โรงเรียน โรงเรียนพระปริยัติธรรมในจังหวัดศรีสะเกษ ๙ โรงเรียน และโรงเรียนวัดไผ่ดำ แผนกสามัญศึกษา จ.สิงห์บุรี เช่นเดียวกับในปีที่ผ่านมา (๒๕๖๕) ทั้งนี้ กิจกรรมที่ได้ดำเนินการในปี ๒๕๖๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น ๒๗๔ รูป/คน (นักเรียน ๒๑๓ รูป ครู ๖๑ รูป/คน) โดยมีรายละเอียดการดำเนินงานนำเสนอไว้ในวาระที่ ๔.๑.๑.๒)

๒. การพัฒนาบทเรียนออนไลน์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาบาลี

มูลนิธิฯ ได้พัฒนาบทเรียนออนไลน์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาบาลี เนื้อหาครอบคลุมประโยค ๑-๒ จำนวน ๖๘๗ ตอน ประกอบด้วย บาลีไวยากรณ์ ๓๐๕ ตอน แปลบาลีพระธรรมบท ๓๖๘ ตอน และ วิกิโองาสุตตราบาลี ๑๔ ตอน และได้เผยแพร่ผ่านช่องทางหลัก ๓ ช่องทาง และช่องทางอื่น ๆ ๑ ช่องทาง รวม ๔ ช่องทาง ได้แก่

- ๑) เผยแพร่บทเรียนผ่านเว็บไซต์ <https://pali-online.in.th> ให้ผู้เรียนมีความพร้อมด้านอินเทอร์เน็ตเข้าเรียนได้ตามอัธยาศัย
- ๒) เผยแพร่บทเรียนในระบบ MOOC (Massive Open Online Course) โดยได้ประสานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (มจร.) ในการจัดทำโครงสร้างบทเรียนวิชาบาลีในระบบ MOOC ให้สอดคล้องกับเนื้อหาหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต วิชาบาลีพื้นฐานของ มจร. จำนวน ๗ รหัสวิชา ๑๔ หน่วยกิต เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเก็บหน่วยกิตและเทียบโอนการเรียนภาษาบาลีที่ มจร. ได้ต่อไปในอนาคต
- ๓) สนับสนุน External Hard disk ที่บรรจุสื่อบทเรียนภาษาบาลี ให้กับหน่วยงานที่มีข้อจำกัดในการใช้งานอินเทอร์เน็ต โดยได้สนับสนุนให้โรงเรียนพระปริยัติธรรม / สำนักเรียน จำนวน ๙๕ แห่ง และเรือนจำ/ทัณฑสถาน และกรมราชทัณฑ์ จำนวน ๓๕ แห่ง รวม ๑๓๐ แห่ง ให้สามารถเข้าเรียนได้ตามอัธยาศัย

๔) ได้เผยแพร่ผ่านช่องทางอื่นๆ เพิ่มเติม ได้แก่ คลังทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด oer.learn.in.th ตั้งแต่มกราคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๖ เพื่อให้ผู้ที่สนใจเข้าถึงบทเรียนได้เพิ่มขึ้น

สามารถสรุปผลการดำเนินงานประจำปี ๒๕๖๖ ดังนี้

๒.๑ ผลการใช้งานบทเรียนออนไลน์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาบาลีประจำปี ๒๕๖๖

๒.๑.๑ ผลการเผยแพร่บทเรียนผ่านเว็บไซต์ pali-online.in.th

สามารถสรุปผลการเข้าเรียนภาษาบาลีผ่านเว็บไซต์ประจำปี ๒๕๖๖ และสถิติสะสมตั้งแต่เปิดเว็บไซต์ในเดือน ธันวาคม ๒๕๖๓ ดังนี้

- Visits (การเข้าชมเว็บไซต์)
 - ปี ๒๕๖๖ (ม.ค.-ธ.ค.๖๖) ๑๗๑,๖๙๙ ครั้ง
 - ข้อมูลสะสม (ธ.ค.๖๓-ธ.ค.๖๖) ๓๘๙,๒๓๑ ครั้ง
- Visitors (ผู้เข้าชมเว็บไซต์)
 - ปี ๒๕๖๖ (ม.ค.-ธ.ค.๖๖) ๔๙,๘๒๖ คน
 - ข้อมูลสะสม ธ.ค.๖๓ - ธ.ค. ๖๖ ๑๐๓,๓๗๕ คน
- การดาวน์โหลดบทเรียนจากเว็บไซต์
 - ปี ๒๕๖๖ (ม.ค.-ธ.ค.๖๖) ๓,๘๐๗ ครั้ง
 - ข้อมูลสะสม ธ.ค.๖๓ - ธ.ค. ๖๖ ๑๕,๙๖๑ ครั้ง
- สถิติการเข้าชมวิดีโอจากสะสมจากทุกช่องทาง (นับเฉพาะที่ดูเกิน ๕๐% ของขนาดไฟล์) รวม ๑๒๑,๖๑๗ ครั้ง

สรุปผลการเผยแพร่วิดีโอผ่านเว็บไซต์ และการคลิกหน้าเว็บไซต์ และจำนวนผู้ชมเว็บไซต์ต่อเดือนได้ดังแสดงในตาราง

ลำดับ	รายการ	ม.ค. - ธ.ค. ๒๕๖๖												รวมปี ๖๖	สะสม ธ.ค.๖๓ - ธ.ค.๖๖
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
๑	ยอด Pageview (ครั้ง)	๑๕,๕๓๓	๑๙,๑๕๘	๑๒,๐๘๕	๖,๑๑๕	๘,๘๒๒	๑๕,๙๕๖	๑๙,๙๔๒	๑๖,๗๓๗	๑๖,๒๘๐	๑๔,๑๐๔	๑๒,๑๒๕	๑๔,๘๔๒	๑๗๑,๖๙๙	๓๘๙,๒๓๑
๒	Unique Visitors (IP address ของผู้ชม)	๕,๕๐๕	๖,๙๘๒	๓,๕๕๒	๑,๙๘๓	๒,๖๒๗	๓,๙๑๓	๔,๓๘๕	๔,๑๗๖	๔,๕๕๖	๔,๓๔๓	๓,๕๙๗	๔,๒๑๗	๔๙,๘๒๖	๑๐๓,๓๗๕

รายการวิดีโอที่มีผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์มาก ๓ ลำดับแรก (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๖) ได้แก่

- บาลีไวยากรณ์ ตอนที่ ๑ สมัญญาภิธาน: สระ พยัญชนะ (๙,๓๕๑ ครั้ง)
- บาลีแปล ตอนที่ ๑ พระจักขุบาล กุฎุมพี ทำพิธีขอลูก (๕,๙๖๕ ครั้ง)
- บาลีไวยากรณ์ ตอนที่ ๒ สมัญญาภิธาน: ฐานกรณ์ (๓,๓๓๘ ครั้ง)

สาเหตุที่ทั้ง ๓ เรื่อง/ตอนข้างต้น ได้รับความนิยมสูงสุดน่าจะเป็นเพราะเป็นเป็นวิดีโอตอนต้นของการเรียน และเป็นบทเรียนที่ผลิตเสร็จในช่วงแรกและเผยแพร่ก่อน จึงทำให้มียอดสะสมที่มีผู้เข้าชมมาก

๒.๑.๒ ผลการเผยแพร่บทเรียนภาษาบาลี ในระบบ MOOC

ได้ประสานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (มจร.) ในการจัดทำโครงสร้างบทเรียนวิชา บาลีในระบบ MOOC ให้สอดคล้องกับเนื้อหาหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต วิชาบาลีพื้นฐานของ มจร. เพื่อจะสามารถใช้ในการ เก็บหน่วยกิตและเทียบโอนการเรียนภาษาบาลีที่ มจร. ได้ต่อไปในอนาคต โดยคณะอาจารย์จาก มจร. ได้คัดเลือกและนำ

วิดีโอที่ได้จัดทำขึ้นเข้าระบบ MOOC โดยมีเนื้อหาครอบคลุม ๗ รหัสวิชา ๑๔ หน่วยกิต ดังนี้

- SP๑๐๑ บาลีไวยากรณ์ ๑ (Pali Grammar I): ศึกษาอักษรวิธีวิธีอ่านภาษาบาลีตามหลักสมัญญาภิธาน และสนธิให้รู้ ฐาน กรณ การออกเสียง ตัวสังโยค การต่ออักษรด้วยวิธีสนธิกริโยปกรณ์ต่าง ๆ
- SP๑๐๒ บาลีไวยากรณ์ ๒ (Pali Grammar II) : ศึกษานาม ลิงค์ วจนะ วิภัติถิ การันต์ สังขยา และอัพพยศัพท์
- SP๑๐๓ บาลีไวยากรณ์ ๓ (Pali Grammar III) : ศึกษากริยาอาขยาต นามกิตต์ และกริยากิตก์
- SP๑๐๔ บาลีไวยากรณ์ ๔ (Pali Grammar IV) : ศึกษาบทสมาส และตัทธิต
- SP๑๐๖ แปลบาลีเป็นไทย แปลไทยเป็นบาลี ๒ (Pali Composition and Translation II) : ศึกษาและฝึกการแต่ง-แปล ประโยคต่าง ๆ โดยใช้หนังสืออัมมปัทฏฐกถาภาค ๑
- SP๑๐๗ แปลบาลีเป็นไทย แปลไทยเป็นบาลี ๓ (Pali Composition and Translation III) : ศึกษาและฝึกการแต่ง-แปล ประโยคต่าง ๆ โดยใช้หนังสืออัมมปัทฏฐกถาภาค ๒-๓
- SP๑๐๘ แปลบาลีเป็นไทย แปลไทยเป็นบาลี ๔ (Pali Composition and Translation IV) : ศึกษาและฝึกการแต่ง-แปล ประโยคต่าง ๆ โดยใช้หนังสืออัมมปัทฏฐกถาภาค ๔-๖

ทั้งนี้ ได้เผยแพร่บทเรียนในระบบ MOOC ของ สวทช. <https://mooc.learn.in.th> และระบบ MOOC ของ มสธ.

<http://smartmooc.org> โดยมีจำนวนผู้สมัครเรียน และเรียนจบได้รับใบประกาศนียบัตรในแต่ละวิชา ปรากฏตามตาราง ดังนี้

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนผู้สมัครเรียน (คน)	จำนวนผู้เรียนจบได้รับใบประกาศนียบัตรออนไลน์(คน)	จำนวนผู้เรียนจบคิดเป็น % ของผู้สมัครเรียน
SP๑๐๑	บาลีไวยากรณ์ ๑	๙๒๖	๒๓๖	๒๕.๕%
SP๑๐๒	บาลีไวยากรณ์ ๒	๔๔๓	๑๕๙	๓๕.๙%
SP๑๐๓	บาลีไวยากรณ์ ๓	๑๘๘	๙๕	๕๐.๕%
SP๑๐๔	บาลีไวยากรณ์ ๔	๑๒๕	๗๗	๖๑.๖%
SP๑๐๖	แปลบาลีเป็นไทย แปลไทยเป็นบาลี ๒	๑๒๓	๔๕	๓๖.๖%
SP๑๐๗	แปลบาลีเป็นไทย แปลไทยเป็นบาลี ๓	๙๙	๓๓	๓๓.๓%
SP๑๐๘	แปลบาลีเป็นไทย แปลไทยเป็นบาลี ๔	๙๑	๒๖	๒๘.๖%

หมายเหตุ: จำนวนคนสมัครเรียนและคนเรียนจบนับซ้ำ เพราะมีบางคนเรียนมากกว่า ๑ วิชา

๒.๑.๓ ผลการเผยแพร่ External Harddisk บทเรียนภาษาบาลี ให้กับโรงเรียนและเรือนจำที่มีข้อจำกัดในการใช้งานอินเทอร์เน็ต

มูลนิธิฯ ได้สนับสนุน External Harddisk ที่บรรจุสื่อบทเรียนภาษาบาลี ให้กับหน่วยงานที่มีข้อจำกัดในการใช้งานอินเทอร์เน็ต โดยได้สนับสนุนให้โรงเรียนพระปริยัติธรรม / สำนักเรียน จำนวน ๙๕ แห่ง และเรือนจำ/ทัณฑสถาน และกรมราชทัณฑ์ จำนวน ๓๕ แห่ง รวม ๑๓๐ แห่ง และในปี ๒๕๖๖ ได้ส่งแบบสำรวจเพื่อติดตามผลใช้งาน External Harddisk ภาษาบาลี ประจำปี ๒๕๖๖ มีโรงเรียนตอบแบบสำรวจจำนวน ๔๘ แห่ง สรุปดังนี้

๑) ในปี ๒๕๖๖ มีผู้ใช้งาน External Harddisk บทเรียนภาษาบาลี รวม ๔,๙๔๕ รูป/คน ประกอบด้วย ครู ๘๒ รูป/คน นักเรียน ๒,๘๕๑ รูป และผู้ต้องขัง ๒,๐๑๒ คน

๒) การเรียกใช้งาน External Harddisk ภาษาบาลี พบว่า

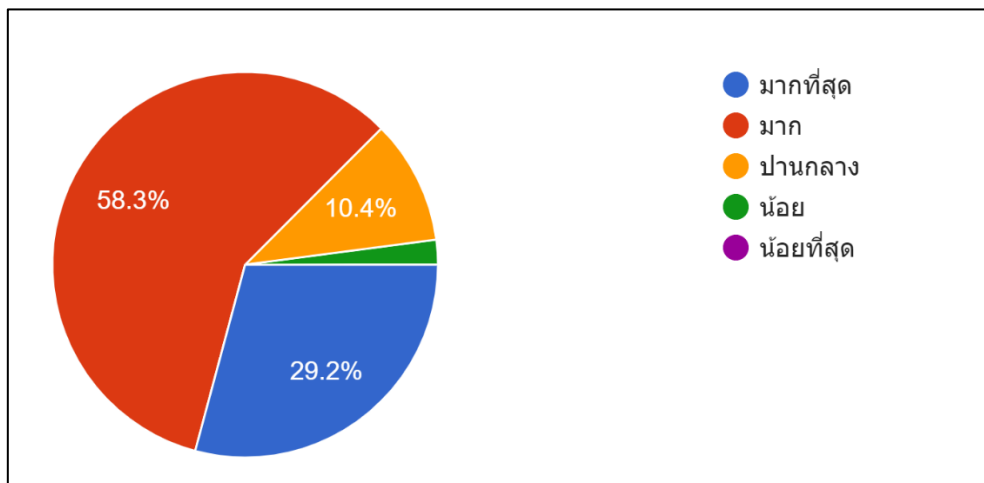
- External Harddisk สามารถเปิดใช้งานได้ตามปกติ(๙๖%)

- External Harddisk เปิดไม่ได้ (๕%) เนื่องจากคอมพิวเตอร์อ่านไม่พบ Harddisk ได้แก่ โรงเรียนศรีเกษตรวิทยา จ.ศรีสะเกษ และ โรงเรียนดงชัยพิทยา จ.เขียงราย (ฝ่ายเลขฯ อยู่ระหว่างประสานเพื่อช่วยเหลือโรงเรียน)

๓) รูปแบบการนำ External Harddisk ภาษาบาลีไปใช้จัดกิจกรรม (ครูเลือกตอบมากกว่า ๑ ข้อ)

- ใช้เป็นสื่อการสอนเสริมให้กับนักเรียน (๗๕%)
- ครูใช้ในการเตรียมการสอน (๕๘%)
- ให้นักเรียนเรียนกับวิดีโอบทเรียน ในช่วงที่ครูติดภาระกิจ (๔๐%)
- ให้นักเรียนใช้สื่อในช่วงเตรียมสอบ ๑๑ คน (๒๓%)
- อื่นๆ (๕%) ได้แก่ ครูเลือกนำไปปรับใช้ให้เข้ากับบริบทในชั่วโมงเรียน, เปิด External Harddisk เพื่อเพิ่มรายละเอียดในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจ และใช้เป็นสื่อการเรียนประจำวัน

๔) ความพึงพอใจในการใช้งาน External Harddisk บทเรียนภาษาบาลี พบว่าส่วนใหญ่มีความพึงพอใจระดับมาก - มากที่สุด ดังแสดงตามกราฟ

หมายเหตุ : โรงเรียนที่แจ้งว่าพึงพอใจน้อย ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าให้ผลิตสื่อที่ทันสมัยเหมาะสมกับวัยผู้เรียน

๕) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้งานบทเรียนภาษาบาลี ประโยค ๑-๒ ที่จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนภาษาบาลี

ผลการตอบแบบสำรวจ พบว่า โรงเรียนหลายแห่งเห็นว่าบทเรียนและสื่อภาษาบาลีที่มูลนิธิได้จัดทำขึ้นเป็นกิจกรรมที่ดีและมีประโยชน์ ถือว่าเป็นสื่อการสอนครบเครื่อง มีประโยชน์มาก นักเรียนสามารถรู้ตามความสามารถ และแบ่งเบาภาระตอนครูติดภาระกิจ และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

ด้านเนื้อหา

- เนื้อหาการเรียนบาลีประโยค ๑-๒ มีเยอะมาก อยากให้ผู้จัดทำสื่อได้จัดทำเป็น ๒ กลุ่ม คือผู้ที่จะนำไปสอบประโยคบาลีสนาทลวง และผู้เรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
- ควรเพิ่มการแปลศัพท์ พร้อมการวิเคราะห์ศัพท์ และแนวข้อสอบ
- คัดเลือกรื่องและประโยคเก็งโดยเฉพาะมาจัดทำ จะป็นที่สนใจมากขึ้น
- สายสามัญมุ่งเน้นให้เรียนรู้ไวยากรณ์เป็นหลัก
- อยากได้เนื้อหาแบบทำ B - net
- เป็นประโยชน์อย่างมากในการเป็นสื่อการเรียน

- ทำให้นักเรียนมีความรู้และเกิดทักษะทางด้านภาษาบาลีมากขึ้น
- วิดีโอมีความยาวไปหน่อย เนื้อหาแต่ละวิดีโอควรน้อยลงหน่อย ครูผู้สอนจะได้แทรกเนื้อหาลงไปได้
- ขอเป็นหลักสูตรไวยากรณ์
- ให้มีการอบรมเทคนิควิธีการสอนวิชาภาษาบาลีบ่อยๆ ผู้สอนจะได้เรียนรู้หลักวิธีการสอน

ด้านแบบฝึกหัด แบบทดสอบ การเตรียมสอบ

- ให้มีแบบฝึกหัด และแนวข้อสอบที่หลากหลาย ทั้งแบบอัตนัยและปรนัย (๒ คน)
- อยากให้มีแบบทดสอบเป็นตำราด้วย
- เพิ่มหลักสูตรและแบบฝึกหัด
- ออกข้อสอบตัวเข้ม
- บอกแนวข้อสอบ ปีเน็ต เป็นการแนะแนว
- ควรมีข้อสอบแบบปรนัยหลังจากดูวิดีโอจบแต่ละบทเรียนด้วย
- ควรมีแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนในทุกหน่วยการเรียนรู้

ด้านเทคนิคการนำเสนอ/การผลิตวิดีโอ/และอื่นๆ

- ควรมีสื่อประเภทการ์ตูนสำหรับโรงเรียนปริยัติแผนกสามัญ (๒ คน)
- ผลิตสื่อที่ทันสมัยเหมาะสมกับวัยผู้เรียน
- อยากรู้เกมเกี่ยวกับบาลี เพื่อกระตุ้นนักเรียน
- เพิ่มสื่อการสอนบาลีที่ทำเป็นไว้นิลหรือเกมเพิ่มทักษะการเรียนรู้
- อยากรู้เรื่องคอมพิวเตอร์ว่านี่ และจะได้พัฒนาต่อยอดการศึกษา ของนักเรียนเพิ่มขึ้น
- อยากรู้ External Harddisk เพิ่ม จะได้ไม่ต้องแย่งกันใช้
- ควรจัดทำบ่อยๆ เป็นปัจจุบัน เพราะมีการอัปเดต
- ทำให้นักเรียนมีความรู้และเกิดทักษะทางด้านภาษาบาลีมากขึ้น

๒.๑.๔ การเผยแพร่ผ่านคลังทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด <https://oer.learn.in.th>

เพื่อให้เกิดการเผยแพร่การใช้งานได้ในวงกว้างขึ้น มูลนิธิฯ จึงได้เผยแพร่วิดีโอบทเรียนผ่านคลังทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด (Open Educational Resources: OER) (ของ สวทช. (<https://oer.learn.in.th>) โดยได้นำบทเรียนเข้าระบบ OER ในเดือนมกราคม ๒๕๖๕ มีจำนวนผู้เข้าชมบทเรียนรวม ๓๖,๕๓๔ คน และมีการดาวน์โหลดบทเรียนไปใช้ร่วมทั้งหมด ๗,๙๙๖ ครั้ง (มกราคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๖)

ลำดับ	รายการ	ข้อมูล เดือนมกราคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๖
๑	จำนวนผู้เข้าชม (คน)	๑๓๒,๓๑๑
๒	จำนวนผู้ดาวน์โหลด (ครั้ง)	๒๓,๑๙๐

หมายเหตุ: อยู่ระหว่างการปรับปรุงระบบ คาดว่าจะสามารถเปิดใช้งานได้ใหม่ประมาณเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๗

๒.๒ การประชุมร่วมกับคณะผู้บริหาร และครูสอนภาษาบาลี เขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต ๖ (จังหวัด น่าน แพร่ พะเยา เชียงราย ลำปาง)

คณะทำงานฯ ได้ลงพื้นที่ติดตามการใช้งานบทเรียนออนไลน์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาบาลี ประโยค ๑-๒ และประชุมร่วมกับคณะผู้บริหาร และครูสอนภาษาบาลี เขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต ๖ (จังหวัด น่าน แพร่ พะเยา เชียงราย ลำปาง) และได้ร่วมกันพิจารณาแนวทางการดำเนินกิจกรรมการประยุกต์ใช้สื่อบทเรียนภาษาบาลี ประโยค ๑-๒ ในการจัดการเรียนการสอน ภายใต้ชื่อ “โครงการพัฒนาศักยภาพครูในการใช้สื่อจัดการเรียนรู้ภาษาบาลี” สรุปการประชุมได้ดังนี้

๑) กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงาน : ครูสอนภาษาบาลีส่วนใหญ่จะมีประมาณ ๑ รูป/โรงเรียน ดังนั้น จึงน่าจะกำหนดกลุ่มเป้าหมายให้เป็นครูสอนภาษาบาลีของสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต ๖ มี ๖๑ โรงเรียน จาก ๕ จังหวัด ได้แก่ น่าน ลำปาง แพร่ พะเยา และเชียงราย

๒) แนวทางการดำเนินงาน

- เนื่องจากครูสอนภาษาบาลี ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมมีหลากหลาย เช่น บางโรงเรียนมีครูสอนภาษาบาลี และบางโรงเรียนไม่มีครูสอนภาษาบาลี (แต่ให้ครูที่ไม่ได้จบบาลีโดยตรงมาสอน) ดังนั้น กิจกรรมนี้ควรจะมีเริ่มต้นที่ “การพัฒนาครูภาษาบาลี” ก่อน

- กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาบาลีของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ มีครูสอนภาษาบาลีที่แตกต่างกัน ดังนี้

๑. มีครูสอนภาษาบาลี และส่งนักเรียนสอบบาลีสนามหลวงอย่างต่อเนื่อง

๒. มีครูสอนภาษาบาลี เน้นสอนพื้นฐานให้นักเรียน และสอบ B-net (แต่ไม่ได้ส่งนักเรียนสอบบาลีสนามหลวง)

๓. ไม่มีครูสอนภาษาบาลี (แต่ให้ครูที่ไม่ได้จบภาษาบาลีโดยตรงมาสอนนักเรียน)

ดังนั้น จึงควรจะดำเนินกิจกรรมให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย และในการนำสื่อไปใช้จัดการเรียนรู้ ครูควรเข้าไปศึกษา ก่อน และกรณีโรงเรียนที่ไม่มีครูสอนภาษาบาลี ควรให้ครูได้ศึกษาภาษาบาลีให้เข้าใจก่อนที่จะสอนนักเรียน

- สื่อภาษาบาลีที่มูลนิธิฯ ทำขึ้น ครอบคลุมแผนกบาลี ที่มีการสอบบาลีสนามหลวง แต่แผนกสามัญไม่ได้เรียนลึกเหมือนแผนกบาลี ดังนั้น หากครูแผนกสามัญจะนำสื่อไปใช้ ควรจะเข้าไปศึกษาก่อนและเลือกเฉพาะสื่อบางเรื่องมาใช้สำหรับสามเณรนักเรียน โดยให้สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรการเรียนภาษาบาลี ของแผนกสามัญศึกษา

- วิชาภาษาบาลี เป็นวิชาภาษาต่างประเทศหนึ่ง น่าจะออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้หลายหลาย ทำให้เรียนสนุก อ่านออก และให้ครูช่วยกันออกแบบกิจกรรมและสื่อประกอบการเรียน เช่น ใบความรู้ บัตรคำ แบบฝึกกิจกรรมการเรียน มาใช้ร่วมกัน

- ควรจัดอบรมการใช้สื่อที่มูลนิธิฯ ทำไว้แล้ว แล้วสร้างแบบเรียน แบบฝึกหัด ออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรของสายสามัญ ระดับ ม.๑-ม.๖ และให้สามเณรนักเรียนได้เตรียมสอบ B-net

๓. แผนการดำเนินงานปี ๒๕๖๗

๓.๑ การพัฒนาศักยภาพครูในการใช้สื่อจัดการเรียนรู้ภาษาบาลี : เพื่อพัฒนาครูในการประยุกต์ใช้บทเรียนออนไลน์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาบาลี ให้สามารถใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับสามเณรนักเรียนได้ ซึ่งจะส่งผลให้สามเณรนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจภาษาบาลีได้ดียิ่งขึ้นต่อไป โดยดำเนินงานให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย ๒ กลุ่ม ได้แก่

- กลุ่มบาลีสนามหลวง : เป็นกลุ่มที่มีครูสอนภาษาบาลี และจะส่งสามเณรนักเรียนสอบบาลีสนามหลวง

- กลุ่มบาลี สายสามัญ: สอนบาลีพื้นฐาน เพื่อให้สามารถไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับสามเณรนักเรียนได้ และสามเณรนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจภาษาบาลีได้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อพัฒนาครูให้สามารถประยุกต์ใช้บทเรียนออนไลน์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาบาลี ในจัดการเรียนรู้ให้กับสามเณรนักเรียนได้
- 2) เพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาบาลีให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม สามารถกระตุ้นให้สามเณรนักเรียนสนใจเรียนรู้ภาษาบาลี ผ่านสื่อการเรียนรู้
- 3) สร้างกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาบาลี ในการพัฒนาชุดการสอนที่ประยุกต์ใช้สื่อภาษาบาลี ให้สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรของสายสามัญ และเผยแพร่ในวงกว้างได้ต่อไป
- 4) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาบาลี ให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ผ่านสื่อ และเก็บสะสมเป็นหน่วยกิต กรณีที่จะเข้าต่อที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (มจร.) ได้
- 5) เกิดการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ในการจัดการเรียนการสอนภาษาบาลี

มีระยะเวลาในการดำเนินงาน ระหว่างปี ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘ (ร่างข้อเสนอโครงการปรากฏตามเอกสารแนบ)

๓.๒ การพัฒนาบทเรียนออนไลน์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาบาลี ระยะที่ ๒ : โดยพัฒนาบทเรียนภาษาบาลี ประโยค ป.๕.๓

มูลนิธิฯ ได้จัดทำข้อเสนอโครงการพัฒนาบทเรียนออนไลน์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาบาลี ระยะที่ ๒ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานจากกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ในปี ๒๕๖๖ และ กองทุนได้ประกาศเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๗ ว่าข้อเสนอโครงการไม่ผ่านการพิจารณา จึงไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน แต่จะใช้งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และ บริษัท เครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด ที่คงเหลือจากการดำเนินงานระยะที่ ๑

สามารถสรุปผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๖ ได้ดังนี้

อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญได้ปรับแผนการผลิตวิดีโอบทเรียนประโยค ป.๕.๓ ให้คงเหลือ ๓๕๐ ตอน มีเนื้อหาประกอบด้วย

- ๑) วิชาแปลมคธเป็นไทย และวิชาสัมพันธ์ไทย ๓๔๕ ตอน
- ๒) วิชาวิชาบูรพภาค ๕ ตอน

(ผู้เชี่ยวชาญได้จัดทำโครงสร้างเนื้อหาที่จะใช้ผลิตวิดีโอ ที่ลิงก์ <https://shorturl.at/iwHW8>

และคณะทำงานได้จัดทำวิดีโอ Demo เสร็จแล้วจำนวน ๓ ตอน ซึ่งจะใช้เป็นต้นแบบในการทำวิดีโอที่เหลือให้ครบต่อไป แต่ละตอน มีเนื้อหาประกอบด้วย

- แปลมคธเป็นไทย ที่สอนแทรกไวยากรณ์
- หลักสัมพันธ์ไทย
- ศัพท์ที่ควรรู้

(ดูวิดีโอ Demo ที่ลิงก์ <https://shorturl.at/mrBMQ>)

ตัวอย่างบทเรียน: เรื่องจูฬกสาฎกคฤ

Title ของบทเรียน

อธิบายเนื้อหาภาพรวม

ป่าวคควณณา ฯ 3

๑. จุฬาสถากวตฺถุ ฯ
 “อภิตถเรถ กลฺยาณเถติ อิมํ ธมฺมเทสนํ สตุถา เขตฺวาน
 วิหรนโต จุฬาสถากฺกวรพฺพมณฺโณ อารพฺถ กเถสิ ฯ
 วิปสฺสิทสพฺพลสฺส กาลสมฺมึ หิ มหาเอกสถากฺกวรพฺพมณฺโณ นาม
 อโหสิ ฯ อยมฺปน เอตฺรหิ สวาคฺถึยฺ จุฬาสถากฺโก นาม ฯ ตสฺส หิ
 เอโก นิवासสถากฺโก อโหสิ, พฺรพฺพมณฺเฑยปิ เอโก; อุภินนํปิ

เริ่มเข้าเนื้อหาที่สอนแปล

4

สรุปเรื่องที่แปล

สัมพันธ์ไทย 5
เรื่อง จุฬาสถากวตฺถุ
 ตอนที่ ๑ พราหมณ์และพราหมณีผลัดกันไปฟังธรรม

สัมพันธ์ไทย

ศัพท์ควรรู้ 6

ธมฺมสฺสวนํ การฟังซึ่งธรรม
 ธมฺมสฺสวนํ ที่เป็นทีฟังซึ่งธรรม

ศัพท์ควรรู้ของแต่ละตอน

ประเด็นเสนอต่อที่ประชุม

เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๖ และเห็นชอบแผนการดำเนินงานและงบประมาณปี ๒๕๖๗